

ORSZÁGOS EPIDEMIOLOGIAI KÖZPONT

Epinfo

Szexuális úton terjedő fertőzések, Magyarország, 2011. II. negyedév	409
Tájékoztatás szakmai továbbképzésről	414
Fertőző betegségek adatai	415

Epidemiológiai Információs Hetilap

HAZAI INFORMÁCIÓ

SZEXUÁLIS ÚTON TERJEDŐ FERTŐZÉSEK – MAGYARORSZÁG, 2011. II. NEGYEDÉV

2011. április-június között a bőr-és nemibeteg-gondozó hálózat összesen 130 **syphilis** megbetegedést jelentett az Országos Epidemiológiai Központ Járványügyi osztályának, 6%-kal kevesebbet, mint az előző év második negyedévében (1. táblázat). Ebben a negyedévben a férfiak körében diagnosztizálták a fertőzések 70%-át (1. ábra).

A korai fertőző megbetegedések **46%-át tünetes stádiumban (syphilis I, syphilis II) fedezték fel, 54%-át tünetmentes stádiumban vették nyilvántartásba (syphilis latens recens)**. A bejelentett esetek több mint felét kórismézték a fővárosban (2. táblázat), vidéken Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből jelentették a legtöbb esetet. A 20 évesnél fiatalabbak kivételével **minden korosztályban több férfit regisztráltak**, mint nőt (2. ábra), a férfiaknál a 30-34 és a 20-24 éves korcsoportban, a nőknél a 20-24 és a 25-29 éves korcsoportban jelentették a legtöbb esetet.

Ebben a negyedévben 13 **syphilis latens tarda** és két **neurosyphilis** esetet regisztráltak, **connatalis syphilist nem jelentettek**.

2011. második negyedévében 327 **gonorrhoeas fertőzést** jelentettek, **17%-kal többet**, mint az előző év hasonló időszakában. A fertőzések háromnegyedét férfiaknál kórismézték. A bejelentett fertőzések 89%-a urogenitális lokalizációjú, 4%-a multilokális volt. A torokból és a végbélből vett mintákban összesen 23 alkalommal diagnosztizálták a kórokozót. Az esetek 57%-át a

fővárosból, 43%-át pedig vidékről jelentették, a legtöbb bejelentés Pest és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett. A 15-19 éves korcsoporton kívül **minden korcsoportban érintettebbek voltak a férfiak, mint a nők**, a férfiaknál a 25-29 éves, nőknél a 20-24 éves korcsoportban regisztrálták a legtöbb fertőzést (**3. ábra**).

205 **acut urogenitalis chlamydiasis** bejelentés érkezett, 18%-kal több, mint a 2010. év második negyedében. A regisztrált fertőzések több mint két-harmadát férfiaknál, 29%-át nőknél kórismézték.

Ebben a negyedévben **lymphogranuloma venereum, ulcus molle és granuloma inguinale megbetegedés nem került a nyilvántartásba.**

1. táblázat

A bőr- és nemibeteg gondozók által bejelentett, szexuális úton terjedő fertőzések megoszlása kórformák és nemek szerint 2010. és 2011. II. negyedév

Kórformák	2011			2010		
	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt
Syphilis összesen	91	39	130	105	33	138
Syphilis connatalis	0	0	0	0	0	0
Syphilis I. recens symptomatica	21	2	23	25	6	31
Syphilis II. recens symptomatica	22	8	30	36	6	42
Syphilis latens recens	36	26	62	39	14	53
Syphilis cardiovascularis	0	0	0	0	0	0
Neurosyphilis	2	0	2	1	0	1
Egyéb késői syphilis	0	0	0	0	0	0
Syphilis latens tarda	10	3	13	4	7	11
Egyéb syphilises megbetegedések	0	0	0	0	0	0
Gonorrhoea összesen	250	77	327	210	68	278
Urogenitalis gonorrhoea	230	62	292	183	60	243
A torok gonorrhoeas fertőzése	8	6	14	5	1	6
A végbél gonorrhoeas fertőzése	6	3	9	3	3	6
Gonorrhoeas fertőzés k.m.n.	6	6	12	19	4	23
Lympho.ven./Ulcus molle/Gran.inguin.	0	0	0	0	0	0
Acut urogenitalis chlamydiasis	146	59	205	124	48	172

2. táblázat

A bőr- és nemibeteg gondozók által bejelentett, szexuális úton terjedő fertőzések területi megoszlása, 2011. április - június

Térség	Sy. connat.	Sy.I.	Sy.II.	Sy. latens recens	Sy. cardio-vasc.	Neuro-sy.	Egyéb késői sy.	Sy. latens tarda	Egyéb sy.	Sy. együtt	Uro-gen. go.	Torok go.	Végbél go.	Go. k.m.n.	Go. Együtt	Gran. inguin	Acut urogen. chlamyd.
Budapest	-	13	19	34	-	2	-	6	-	74	169	10	8	-	187	-	130
Baranya	-	2	-	1	-	-	-	-	-	3	1	-	-	7	8	-	3
Bács-Kiskun	-	1	2	1	-	-	-	-	-	4	5	-	1	-	6	-	8
Békés	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	4	-	-	-	4	-	1
Borsod-A.-Z.	-	2	3	10	-	-	-	-	-	15	12	1	-	-	13	-	13
Csongrád	-	-	1	2	-	-	-	-	-	3	7	-	-	-	7	-	8
Fejér	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	6	-	-	-	6	-	1
Győr-M.-S.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	6	-	-	-	6	-	1
Hajdú-Bihar	-	-	-	3	-	-	-	2	-	5	12	-	-	-	12	-	9
Héves	-	1	-	4	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	1	-	2
Jász-N.-Sz.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	6	-	-	-	6	-	-
Komárom-E.	-	-	-	1	-	-	-	2	-	3	6	-	-	-	6	-	1
Nógrád	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	0	-	-
Pest	-	2	1	3	-	-	-	1	-	7	28	-	-	4	32	-	12
Somogy	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	6	-	-	-	6	-	5
Szabolcs-Sz.-B.	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	16	-	-	-	16	-	2
Tolna	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	3	-	1	4	-	2
Vas	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	2	-	2
Veszprém	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1	-	-	-	1	-	4
Zala	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2	4	-	-	-	4	-	1
Vidék	-	10	11	28	0	0	0	7	0	56	123	4	1	12	140	0	75
Összesen	0	23	30	62	0	2	0	13	0	130	292	14	9	0	327	0	205
2010. VI. – IV. hó	1	31	42	53	0	1	0	11	0	138	243	6	6	23	278	0	172

Jelmagyarázat:

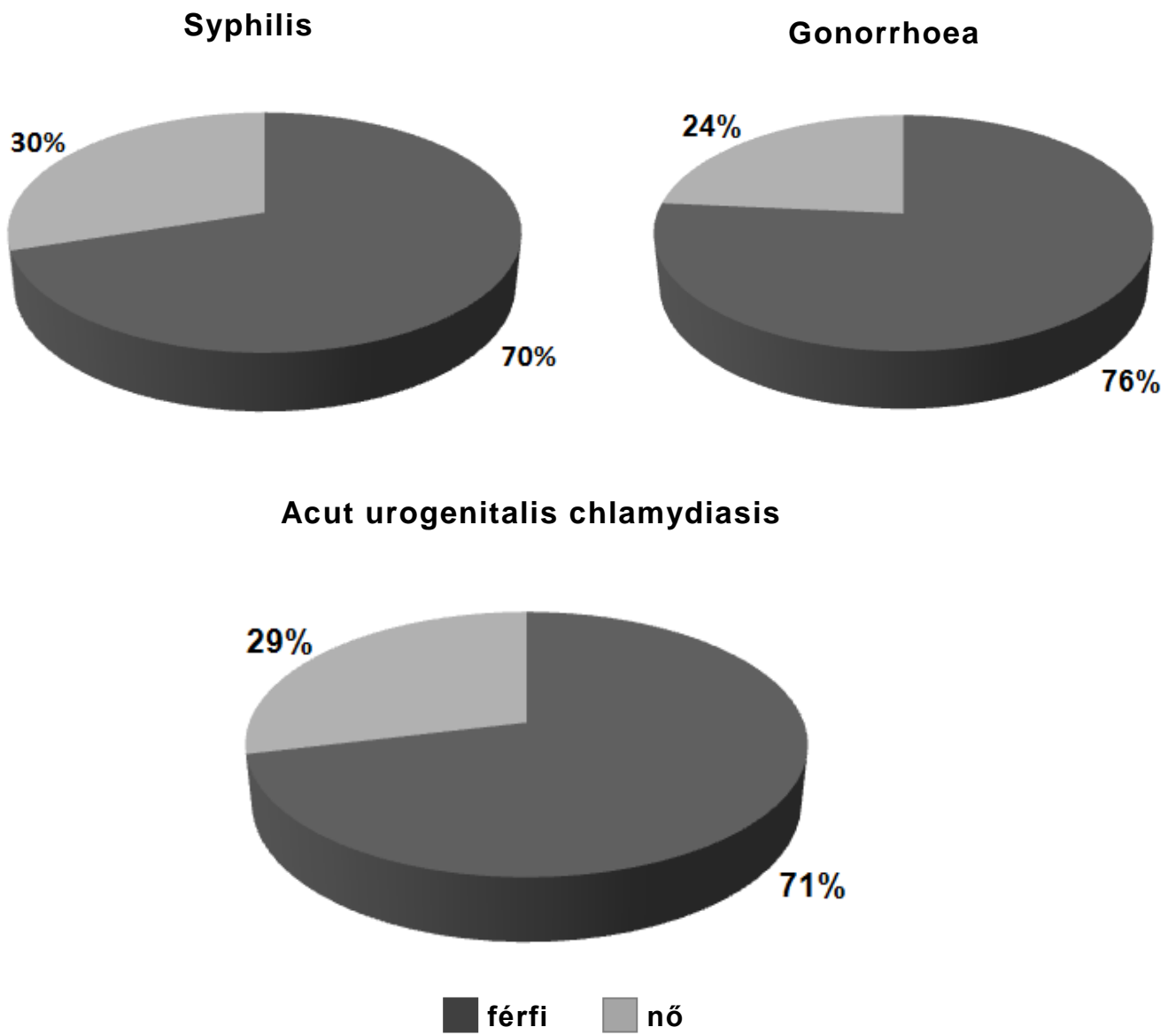
Sy. connat. = syphilis congenitalis
 Sy.I. = syphilis I., recens symptomatica
 Sy.II. = syphilis II., recens symptomatica
 Sy. latens recens = syphilis latens recens
 Sy. cardiovasc. = syphilis cardiovascularis
 Neurosy. = neurosyphilis

Egyéb késői sy. = egyéb késői syphilis
 Sy. latens tarda = syphilis latens tarda
 Egyéb sy. = egyéb syphilises megbet.
 Sy. együtt = syphilis összesen
 Go. = gonorrhoea
 Torok go. = torok gonorrhoeas fert.

Végbél go. = végbél gonorrhoeas fert.
 Go. k. m. n. = gonorrhoeas fert. k. m. n.
 Go. együtt = gonorrhoea összesen
 Gran. inguin. = granuloma inguinale
 Lympho. ven. = lymphogranuloma venereum
 Acut. urogen. chlamyd. = acut urogenitalis chlamydiasis

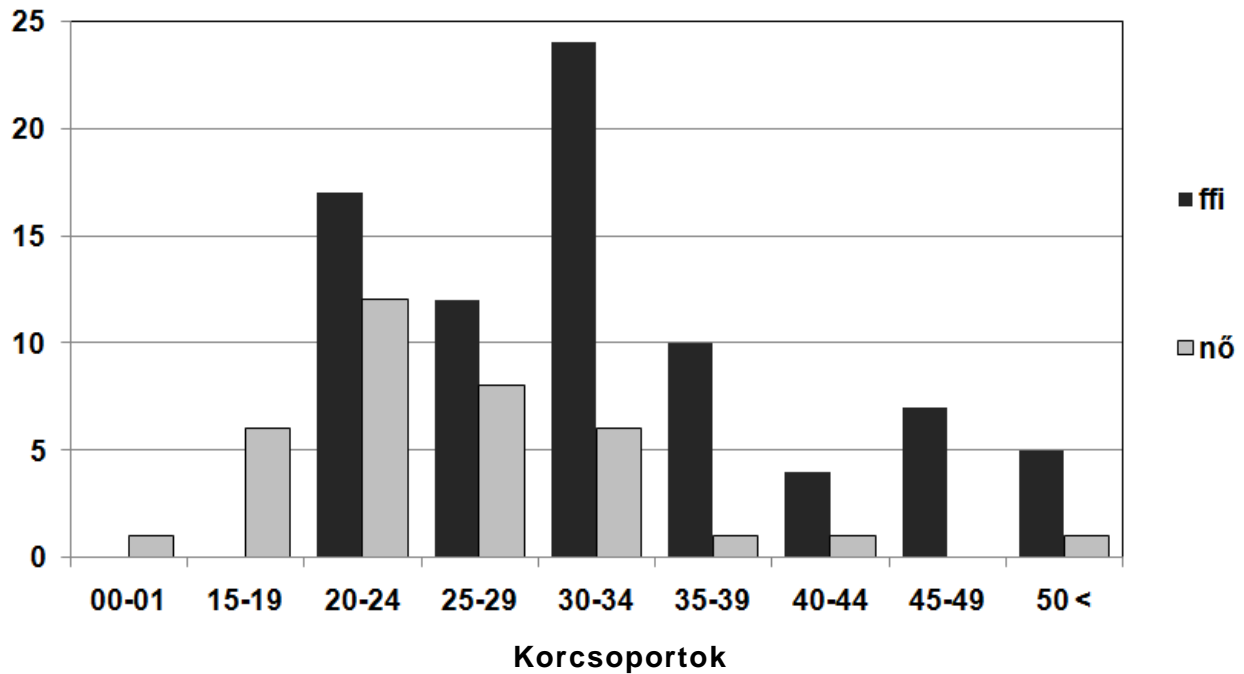
1. ábra

A bejelentett szexuális úton terjedő fertőzések megoszlása nemek szerint,
2011. II. negyedév

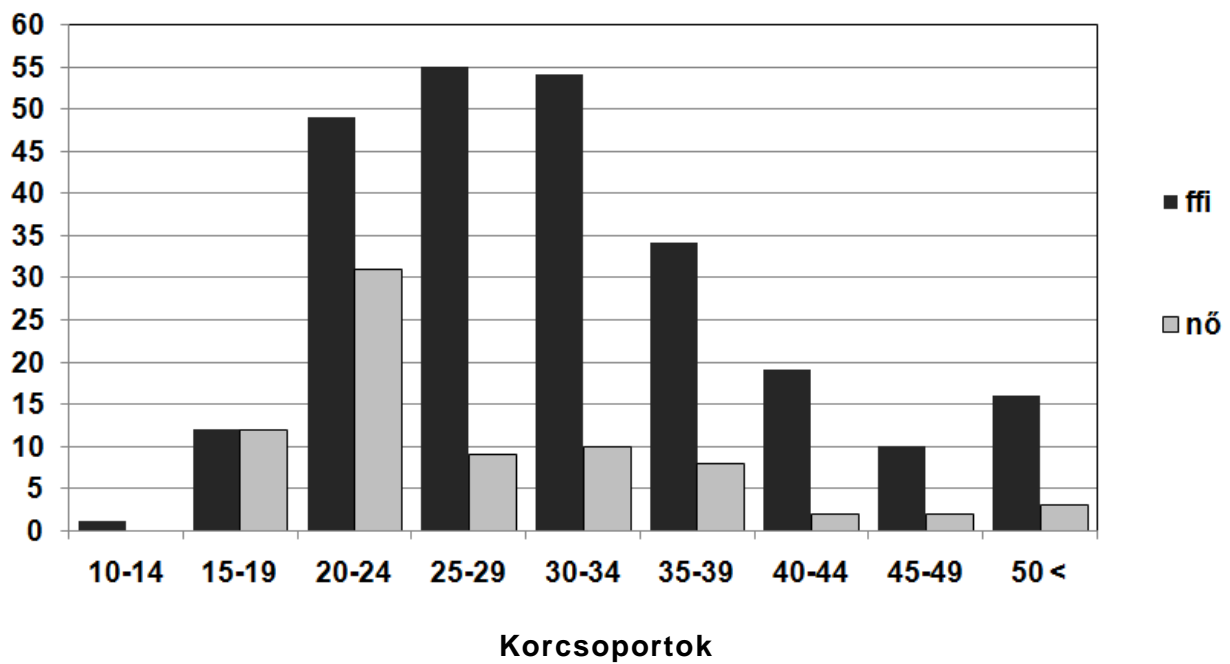
2. ábra

A bőr- és nemibeteg-gondozók által bejelentett korai fertőző syphilis esetek kor és nem szerint, 2011. II. negyedév

3. ábra

A bőr- és nemibeteg-gondozók által bejelentett gonorrhoea esetek kor és nem szerint, 2011. II. negyedév

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSRŐL

Az Országos Epidemiológiai Központ Viroológiai Főosztályának Viroológiai elméleti és gyakorlati tudományos továbbképzési hete

Ideje: 2011. szeptember 26-30.

Helye: OEK Hepatitisz és molekuláris virológiai osztály oktatóterme,
illetve a Viroológiai főosztály laboratóriumai

Az előadások célközönsége: orvosi mikrobiológiai szakvizsgára készülő mikrobiológusok, klinikai és kórházi orvosok, epidemiológusok, közegészségügyi-járványügyi laboratóriumi szakemberek, klinikai mikrobiológusok

Jelentkezési lap letölthető Központunk honlapjáról:

www.oek.hu/Rendezvenyek/oek

Jelentkezési határidő: 2011. szeptember 23.

A tanfolyam orvosok részére akkreditált, értéke 50 pont.

P R O G R A M

1. nap – 2011. szeptember 26. (hétfő)

8.30-8.45	Dr. Takács Mária Ph.D.	Bevezetés, általános virológia
8.45-9.30	Dr. Szomor Katalin Ph.D.	A vírusdiagnosztika alapjai, virológiai minták vétele és szállítása
9.45-10.30	Dr. Barcsay Erzsébet	Retrovírusok

11.00 Farkas Elek emlékülés (OTH „Fodor József” terem)

- **Dr. Melles Márta:** Pillantás a múltba
- **Dr. Straub Ilona:** Farkas Elek – a virológia hazai megteremtője
- **Dr. Berencsi György,** dr. Ferenczi Emőke, dr. Kis Zoltán: A himlőlabortól a BSL 3/4 Nemzeti Biztonsági Laboratóriumig
- **Dr. Takács Mária,** dr. Szomor Katalin, dr. Rusvai Erzsébet, dr. Gönczöl Éva: Új és újonnan megjelenő vírusok

Emléktábla-avatás – Dr. Paller Judit országos tiszti főorvos
(OEK „C” épület II. emelet)

15.00-15.45	Szalkai Teodóra	Gyakorlat: Szövetmunkák
-------------	-----------------	-------------------------

2. nap – 2011. szeptember 27. (kedd)

8.30- 9.00	Dr. Szomor Katalin Ph.D.	Parvovírusok
9.15-10.15	Dr. Rigó Zita	MMR: Morbilli, mumpsz, rubeola
10.30-11.15	Dr. Deák Judit Ph.D.	Humán papillomavírusok
11.30-12.15	Dr. Berencsi György Ph.D.	Vírusok és tumorok
12.30-13.15	Tresó Bálint	Gyakorlat: ELISA
14.00-14.45	Dr. Szomor Katalin Ph.D.	Gyakorlat: Indirekt immunfluoreszcencia
15.00-15.45	Dr. Rigó Zita	Gyakorlat: HAG

3. nap – 2011. szeptember 28. (szerda)

8.30- 9.15	Dr. Takács Mária Ph.D.	Nukleinsav vizsgálatok
9.30-10.15	Dr. Csire Márta Ph.D.	Alfa herpesvírusok
10.30-11.15	Dr. Kónya József Ph.D.	Béta és Gamma-herpesvírusok
11.30-12.15	Dr. Rusvai Erzsébet Ph.D.	Enterális hepatitis fertőzést okozó vírusok (Hepatitis A, E)
12.30-13.15	Dr. Takács Mária Ph.D.	Krónikus májgyulladást okozó vírusok (hepatitis B, C, D)
14.00- 14.45	Kiszely Nóra	Gyakorlat: Vírusok nukleinsavának azonosítása (PCR gyakorlat)
15.00-15.45	Dr. Barna-Lázár Ágnes	Gyakorlat: Real-time PCR

4. nap – 2011. szeptember 29. (csütörtök)

8.30-9.15	Rózsa Mónika	A légúti vírusok és kimutatásuk
9.30-10.15	Dr. Jankovics István	Az influenzavírusok
10.30-11.15	Dr. Bányai Krisztián Ph.D.	Humán enterovírusok
11.30-12.15	Pfahlerné Dr. Csépai Mária Magdolna	Állatkísérletek
12.30-13.15	Dr. Reuter Gábor Ph.D.	Virális gastroenteritisek
14.00-14.45	Dr. Mihály Ilona	A klinikai virológia helye a klinikumban, a járványtanban és a virológiában. Típusos példák a klinikai virológiából
15.00-15.45	Szalai Bálint	Gyakorlat: Légúti vírus infekciók igazolása laboratóriumi vizsgálatokkal

5. nap – 2011. szeptember 30. (péntek)

8.30-10.00	Farkas Ágnes	Gyakorlat: enterálisan terjedő vírusok vizsgálati módszerei: székletfeldolgozás, immunkromatográfia, vírusneutralizáció
10.15-11.00	Dr. Ferenczi Emőke	Virális zoonózisok I.
11.15-12.00	Dr. Bán Enikő	Virális zoonózisok II.
12.15-13.00	Dr. Kis Zoltán Ph.D.	Biztonsági szintek a virológiai laboratóriumokban

13.00-13.30 Tesztírás**Tanfolyamszervező: Dr. Takács Mária főosztályvezető - Tel.: (1) 476-1392****Oktatási referens: Hadamcsik Judit - Tel.: (1) 476-1100/ 2100 m.;****Fax: (1) 476-1223; e-mail: oktatas@oek.antsz.hu****A továbbképzés részvételi díja 25.000 Ft.**

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2011. augusztus 29. és szeptember 4.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Ezen a héten mintegy 20%-kal több **salmonellosis** megbetegedést jelentettek, mint az előző héten, azonban a megbetegedések száma kevesebb volt, mint a 2005-2009. évek azonos hetére jellemző medián. A megbetegedések egyharmadát Baranya és Győr-Moson-Sopron megyében regisztrálták. A **campylobacteriosisok** száma mérsékelten csökkent az előző hetihez képest, a betegség járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint a korábbi évek ugyanezen időszakában.

Az **enteritis infectiosa** diagnózissal jelentett esetek száma 28%-kal nőtt a 34. héthez viszonyítva.

A héten **két új területi gastroenteritis** járványról érkezett jelentés.

Somogy megyében, egy gyermektáborban augusztus 21-24. között **15** fő (gyermek és felnőtt) betegedett meg hányással, hasi fájdalommal járó tünetekkel. Három betegnél történt diagnosztikus laboratóriumi vizsgálat, egy betegnél calicivírus fertőzést igazoltak. A fertőzés forrása valószínűsíthetően az első beteg gyermek volt, akinek a családjában a táborba indulás előtt enterális megbetegedések fordultak elő.

Egy **Baranya megyei** vendéglátóipari egységben étkezők között alakult ki salmonellosis járvány augusztus 23-25. között. A menürendszerben étkező 300 fő exponált közül eddig **22** személy megbetegedéséről szereztek tudomást. Három beteget ápoltak kórházban. A mikrobiológiai vizsgálatok során 13 beteg székletéből 7-es fágtypusú **S. Enteritidis** tenyésztett ki. A főzőkonyha ellenőrzésekor ételminta már nem állt rendelkezésre, a környezeti mintákból azonban szennyezésjelző mikroorganizmusokat mutattak ki. A nyersanyagok mikrobiológiai vizsgálata folyamatban van.

Az előző heti öttel szemben a héten kilenc heveny **vírushepatitis** került a nyilvántartásba. A sporadikusnak minősített megbetegedések közül öt esetben ismert az etiológia: egy-egy betegnél aktuális **HAV**, illetve **HCV**, és három betegnél a **HBV** fertőzést igazoltak.

A légúti fertőző betegségek közül a **scarlatina** és a **varicella** megbetegedések száma a felére csökkent, egy **pertussis** és **mumpsz**-gyanút jelentettek.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** minimális számban fordultak elő, két **meningitis purulenta** és egy **meningitis serosa** bejelentés érkezett, **encephalitis infectiosa** nem került a nyilvántartásba.

Augusztus eleje óta folyamatosan nő a **Lyme-kór** diagnózissal bejelentettek száma, a 32. heti 61 esettel szemben a 35. héten 97 megbetegedés került a nyilvántartásba. A megbetegedések száma másfélszeresét tette ki a 2005-2009. évek 35. hetére jellemző középértéknek.

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF NATIONAL RESOURCES
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

35/2011. sz. heti jelentés (weekly report)

(2011.08.29 - 2011.09.04.)

Betegség Disease	35. hét (week)			1 - 35. hét (week)		
	2011.08.29 - 2011.09.04.	2010.08.30 - 2010.09.05.	Medián 2005-2009	2011.	2010.	Medián 2005-2009
Typhus abdominalis	-	-	-	* 1	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	# 3	-
Botulizmus	1	-	°	6	2	°
Salmonellosis	163	166	190	# 3626	# 3111	3628
Dysentheria	-	4	2	# 30	# 47	56
Dyspepsia coli	-	1	-	13	12	25
Egyéb E.coli enteritis	-	1	1	# 98	26	29
Campylobacteriosis	# 120	171	130	# 3721	# 4154	3456
Yersiniosis	3	-	-	# 65	# 54	25
Enteritis infectiosa	# 553	500	576	# 29836	# 26792	25683
Hepatitis infectiosa	9	7	17	# 235	# 274	348
AIDS	-	-	-	25	# 18	16
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	2	-	-	4	12	10
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	-	-	6	# 36	20
Scarlatina	7	4	12	2123	1911	2615
Morbilli	-	-	-	-	2	3
Rubeola	-	1	1	# 11	16	15
Parotitis epidemica	1	-	1	34	48	70
Varicella	54	62	72	33349	30413	38942
Mononucleosis inf.	18	16	21	729	905	802
Legionellosis	2	-	1	# 29	92	17
Meningitis purulenta	2	4	3	181	# 134	171
Meningitis serosa	1	2	3	46	60	52
Encephalitis infectiosa	-	6	2	55	92	100
Creutzfeldt-J. betegség	2	-	-	22	17	15
Lyme-kór	97	125	60	1238	1675	1013
Listeriosis	1	1	-	5	12	4
Brucellosis	-	-	-	-	1	-
Leptospirosis	-	1	1	6	6	18
Ornithosis	1	-	-	18	2	15
Q-láz	-	3	1	29	32	10
Tularemia	-	7	1	21	39	24
Tetanus	-	-	-	3	1	3
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	# 10	# 13	7
Malária	-	-	-	# 5	* 4	5
Toxoplasmosis	1	1	2	# 96	63	77

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(°) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2011.09.06.

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

35/2011. sz. heti jelentés (weekly report)

(2011.08.29- 2011.09.04.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme- kór	Egyéb E.coli
Budapest	21	-	#21	78	1	2	13	3	-	25	-
Baranya	34	-	10	41	1	-	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	8	-	2	27	-	1	1	-	-	1	-
Békés	4	-	3	25	-	-	1	-	-	2	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	7	-	8	24	-	-	10	1	-	8	-
Csongrád	7	-	7	42	-	-	2	-	-	-	-
Fejér	9	-	6	53	-	-	-	-	-	2	-
Győr-Moson-Sopron	19	-	6	17	1	-	3	1	-	4	-
Hajdú-Bihar	8	-	9	13	-	1	1	-	2	1	-
Heves	-	-	4	19	-	-	6	3	-	6	-
Jász-Nagykun-Szolnok	3	-	3	33	1	1	-	1	-	1	-
Komárom-Esztergom	2	-	3	21	-	-	1	-	-	1	-
Nógrád	2	-	-	18	-	-	-	-	-	7	-
Pest	6	-	12	25	-	-	3	1	-	6	-
Somogy	8	-	5	#64	1	-	1	2	-	7	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	7	-	4	10	1	-	1	-	-	-	-
Tolna	7	-	4	10	-	-	-	2	-	-	-
Vas	7	-	9	7	1	2	1	-	-	7	-
Veszprém	2	-	2	18	1	-	6	4	-	16	1
Zala	2	-	2	8	1	-	4	-	-	3	-
Összesen (total)	163	-	#120	#553	9	7	54	18	2	97	1
Előző hét (previous week)	134	1	130	431	5	19	104	19	6	74	1

(+) Előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2011.09.06.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus **Epinfo**-hírlevélre történő feliratkozás: epiujsg@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. **Epinfo** a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az **Epinfo**. **Epinfo** 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:
dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)